

23.9.2024

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

HE 88/2024 vp

**ASiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi
maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta**

SLC on tutustunut hallituksen eduskunnalle antamaan esitykseen, kiittää saamastaan mahdollisuudesta asiantuntijalausunnon antamiseen ja esittää seuraavaa:

SLC kannattaa toukokuussa antamansa lausunnon mukaisesti maatalousyrittäjän eläkelain muuttamista niiltä osin, jotka koskevat Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen toteuttamia maatalousyrittäjien varhaisen tuen palveluita.

Kun 65 vuotta täyttäneiden osuus maataloustuottajista kasvaa samalla kun myös tilakoot kasvavat ja kannattavuus laskee, on ensiarvoisen tärkeää, että maatalousyrittäjät saavat alan asiantuntijoilta tukea omaan terveyteensä ja hyvinvointiinsa. Mahdollisimman monipuolisen ja laadukkaan tuen tarjoamiseksi on hyvin perusteltua, että palvelusta säädetään laissa, ja että palveluntarjoaja on pysyvä taho.

Tutkimuslaitos E2 Tutkimus teki vuonna 2023 kattavan arvion Välitä viljelijästä -projektista, mitä myös kuvaillaan lakiehdotusluonnoksen perusteluissa. Arvioinnin mukaan projektin palveluita käyttäneet maatalousyrittäjät ovat antaneet palvelulle todella hyvät arvosanat. Yrittäjätapaamisten määrä on kasvanut joka vuosi, mikä kertoo siitä, että tarjottaville tulle on yhä enemmän tarvetta. Suuri enemmistö palveluiden käyttäjistä on myös pitänyt ostopalveluiden käyttömahdollisuutta tärkeänä ja hyödyllisenä. Tämän perusteella SLC katsoo Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (Mela) olevan sopiva taho huolehtimaan maatalousyrittäjien varhaisesta tuesta, kun siitä säädetään laissa. SLC:n mielestä se, että varhaisen tuen palveluista säädettäisiin laissa, auttaisi maatalousyrittäjiä jaksamaan työelämässä entistä paremmin, ja sitä kautta se olisi myös kokonaistaloudellisesti tärkeä toimenpide.

SLC kannattaa hallituksen esitystä eduskunnalle ja katsoo, että se voi edetä ilman muutoksia.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Jonas Laxåback
Toiminnanjohtaja

Cecilia Nyholm
Asiantuntija

23.9.2024

Riksdagens social- och hälsovårdsutskott
StV@eduskunta.fi

RP 88/2024 rd

**SAKKUNNIGYTTRANDE ÖVER REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN MED FÖRSLAG TILL
LAG OM ÄNDRING AV LAGEN OM PENSION FÖR LANTBRUKSFÖRETAGARE**

SLC har bekantat sig med regeringens proposition till riksdagen, tackar för
möjligheten att ge ett sakkunnigyttrande och framför följande:

SLC understöder i enlighet med vårt sakkunnigutlåtande i maj, ändringen av lagen
om pension för lantbruksföretagare angående tjänster för tidigt stöd för
lantbruksföretagare med Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som verkställare av
tjänsterna.

I takt med en växande andel lantbruksproducenter som är över 65 år, samtidigt som
gårdsstorleken ökar och lönsamheten sjunker, är det av hög prioritet att
lantbruksföretagarna erhåller stöd för hälsa och välbefinnande av experter inom
området. För att kunna erbjuda ett så mångsidigt och kvalitetsmässigt stöd som
möjligt, är det mycket välmotiverat att tjänsten stadgas i lag och att en permanent
instans erbjuder tjänsterna.

Forskningsinstitutet E2 forskning gjorde en omfattande utvärdering av projektet Ta
hand om bonden år 2023, vilket också beskrivs i motiveringarna till utkastet till
lagförslag. Utvärderingen visar att de lantbruksföretagare som använt sig av
projektets tjänster har gett tjänsten ett mycket högt vitsord. Antalet träffar med
företagarna har ökat varje år, vilket påvisar det växande behovet av stöden som
erbjuds. En stor majoritet av användarna har också bedömt möjligheten till
köptjänster som viktig och nyttig. SLC anser på basen av detta att
lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA är mycket väl lämpad att sköta tidigt stöd
för lantbruksföretagare när det stadgas i lag. SLC bedömer att lagen om tjänster för
tidigt stöd hjälper lantbruksföretagarna att orka bättre i arbetslivet och förlänger deras
yrkeskarriär och därigenom också är en samhällsekonomiskt viktig åtgärd.

SLC välkomnar regeringens proposition till riksdagen och anser att den kan gå vidare
utan ändringar.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Jonas Laxåback
Verksamhetsledare

Cecilia Nyholm
Sakkunnig